

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Edyta Bielak-Jomaa

DOLiS-035-3547/15/MS/

Warszawa, dnia 1 marca 2016 r.

Pan

Andrzej Adamczyk

Minister Infrastruktury i Budownictwa

ul. Chałubińskiego 4/6

00-928 Warszawa

WYSTĄPIENIE

Na podstawie art. 19a ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2015 r. poz. 2135, z późn. zm.), zgodnie z którym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych może występować do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo o wydanie bądź zmianę aktów prawnych w sprawach dotyczących ochrony danych osobowych, organ do spraw ochrony danych osobowych zwraca się z prośbą o podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do zmiany treści art. 7 ust. 7 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 966, z późn. zm.).

W nawiązaniu do pisma z dnia (...) listopada 2015 r. z Departamentu Mieszkalnictwa Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa [...] przekazującego zapytanie Ośrodka Pomocy Społecznej w N. (pismo z dnia (...) października 2015 r.; sygn.: [...]) czy przepis art. 7 ust. 7 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, zgodnie
z którym decyzja w sprawie dodatku mieszkaniowego powinna być wydana w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku oraz doręczona wnioskodawcy i zarządcy lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny jest zgodny z przepisami ustawy o ochronie danych, po analizie stanu

prawnego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych stwierdza, że w zakresie danych osobowych zawartych w decyzji administracyjnej przekazywanej zarządcy lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny przepis art. 7 ust. 7 ustawy o dodatkach mieszkaniowych winien ulec zmianie.

Z art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych wynika, iż przetwarzanie danych jest dopuszczalne w następujących przypadkach, gdy: osoba, której dane dotyczą wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych (pkt 1), jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2), jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba której dane dotyczą jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą (pkt 3), jest to niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego (pkt 4), jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (pkt 5).

Oprócz przepisu art. 23 ustawy o ochronie danych osobowych, stanowiącego ogólną podstawę ich przetwarzania, w art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych ustawodawca przewidział szczególną ochronę dotyczącą tzw. danych wrażliwych. Zgodnie z treścią wskazanej jednostki redakcyjnej, zabrania się przetwarzania danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową, jak również danych o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym oraz danych dotyczących skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, **a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym.**

Analizując obowiązujący stan prawny wskazać należy, iż ze względu na fakt, iż w uzasadnieniu decyzji administracyjnej jednym z jej elementów jest uzasadnienie faktyczne i prawne, szczegółowa wiedza o motywach podjęcia przez uprawniony organ określonego rozstrzygnięcia jest zbędna dla zarządcy lub osoby uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny. Stwierdzić należy, iż w świetle przepisów ustawy o ochronie danych osobowych uchwalony w pierwotnym brzmieniu ustawy, czyli w 2001 r. (Dz. U. Nr 71, poz. 734) i od tamtej pory nie nowelizowany art. 7 ust. 7 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, nie zapewnia pełnej ochrony danych osobowych osób, których rozstrzygnięcia o przyznaniu dodatku mieszkaniowego dotyczą - stąd konieczność zmiany jego treści poprzez wprowadzenie do treści obowiązującego przepisu ograniczenia polegającego na doręczaniu zarządcy lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny jedynie informacji o wydaniu decyzji administracyjnej ustalającej prawo do dodatku mieszkaniowego na rzecz określonej osoby, bez doręczania jej treści rozstrzygnięcia, w którym jest mowa o danych osobowych podlegających szczególnej ochronie w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

Wskazać tutaj bowiem należy, iż wydając decyzję o przyznaniu lub odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego, organ prowadzący postępowanie ma obowiązek zgromadzenia informacji warunkujących przyznanie takiego dodatku, to jest informacji o dochodach osób ubiegających się o przyznanie tego dodatku, informacji o liczbie osób w gospodarstwie domowym, statusie tychże osób (czy są to np. osoby pracujące, niepełnosprawne, dzieci), struktury ich wydatków, a tym samym rodzajów zaciągniętych przez nich zobowiązań. Zebranie takich danych jest konieczne celem przeprowadzenia postępowania w sprawie przyznania określonej pomocy finansowej pochodzącej ze środków publicznych i przyznania takiej pomocy. Rozstrzygnięcie podjęte na takiej podstawie jest treścią decyzji administracyjnej.

W ocenie organu do spraw ochrony danych osobowych w takich przypadkach nie powinna mieć miejsca sytuacja regulowana przepisami powszechnie obowiązującego prawa, w której konieczne jest przesyłanie pełnej treści decyzji administracyjnej (pamiętać należy, iż jej częścią jest uzasadnienie faktyczne i prawne podjętego przez urząd rozstrzygnięcia) zarządcy nieruchomości lub też osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny. Nie kwestionując słuszności rozwiązania polegającego na konieczności poinformowania zarządcy nieruchomości lub osoby uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny o kwocie przyznanego dodatku mieszkaniowego, organ do spraw ochrony danych osobowych wskazuje, iż informacje ujawniane w uzasadnieniu podjęcia określonej decyzji przez organ, są zbędne z punktu widzenia funkcji dodatku mieszkaniowego. W świetle przepisów ustawy o ochronie danych osobowych naruszają one natomiast zakaz przetwarzania danych szczególnie chronionych w rozumieniu art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, jak również zasady wynikające z treści art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, to jest zasadę: *celowości* (pkt 2) – celem zarządcy nieruchomości lub osoby uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny nie jest zapoznawanie się z uzasadnieniem faktycznym i prawnym decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego, a jedynie powzięcie informacji, iż takie świadczenie zostało danej osobie, w określonej wysokości i przez określony organ przyznane, *adekwatności* (pkt 3) – decyzja o przyznaniu dodatku mieszkaniowego zawiera w części uzasadnienia faktycznego dowody, na podstawie których organ wydał określone rozstrzygnięcie, które to dowody zawierają informacje bardzo głęboko ingerujące w prywatność osoby, dokumentujące rodzaj jej finansowego niedostatku bądź ubóstwa, wreszcie zasadę *ograniczenia czasowego* (pkt 4) zgodnie z którą dane osobowe winny być przechowywane w postaci umożliwiającej identyfikację osób, których dotyczą nie dłużej niż jest to niezbędne do osiągnięcia celu przetwarzania. Tymczasem w analizowanym przypadku pełna treść decyzji administracyjnej (stanowiąca sama w sobie kategorię danych podlegających szczególnie ochronie) jest przekazywana zarządcy lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny, a podmioty te lub osoby gromadzą, czasem przez wiele lat, dane osobowe, w tym dane podlegające szczególnej ochronie. O ile spółdzielnie mieszkaniowe czy zarządcy nieruchomości są profesjonalnymi podmiotami, o tyle zachodzi uzasadniona wątpliwość czy „osoba uprawniona

do pobierania należności za lokal mieszkalny” daje pełną gwarancję ochrony danych osobowych podlegających w świetle przepisów powszechnie obowiązującego prawa, szczególnej ochronie.

Przepis art. 12 ustawy o ochronie danych osobowych dotyczący kompetencji organu, nie uprawnia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych do ingerowania w określone ustawowo kompetencje innych organów, a przede wszystkim organów konstytucyjnych, powołanych w Rzeczypospolitej do tworzenia prawa.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych może natomiast wystosować wystąpienie zmierzające do zapewnienia skutecznej ochrony danych osobowych, w trybie art. 19a ustawy o ochronie danych osobowych, do ministra właściwego do spraw mieszkalnictwa. Zgodnie z powołanym przepisem, w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 12 pkt 6 ustawy o ochronie danych osobowych, Generalny Inspektor może kierować do organów państwowych, organów samorządu terytorialnego, państwowych i komunalnych jednostek organizacyjnych, podmiotów niepublicznych realizujących zadania publiczne, osób fizycznych i prawnych, jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi oraz innych podmiotów wystąpienia zmierzające do zapewnienia skutecznej ochrony danych osobowych (ust. 1). Generalny Inspektor może również występować do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej albo o wydanie bądź zmianę aktów prawnych w sprawach dotyczących ochrony danych osobowych (ust. 2). Podmiot, do którego zostało skierowane wystąpienie lub wnioski, o których mowa w ust. 1 i 2, jest obowiązany ustosunkować się do tego wystąpienia lub wniosku na piśmie w terminie 30 dni od daty jego otrzymania (ust. 3).

W związku z powyższym, Generalny Inspektor występuje niniejszym pismem o podjęcie prac nad zmianą stosownych przepisów prawa, zmierzających do usunięcia wskazanych w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości związanych z treścią art. 7 ust. 7 ustawy o dodatkach mieszkaniowych - to jest wprowadzenie do treści obowiązującego przepisu ograniczenia polegającego na doręczaniu zarządcy lub osobie uprawnionej do pobierania należności za lokal mieszkalny jedynie informacji o wydaniu decyzji administracyjnej ustalającej prawo do dodatku mieszkaniowego na rzecz określonej osoby, bez doręczania jej treści rozstrzygnięcia, mając na względzie wskazane argumenty.

Zgodnie z art. 19a ust. 3 ustawy o ochronie danych osobowych, podmiot, do którego zostało skierowane wystąpienie lub wnioski, o których mowa w ust. 1 i 2, jest obowiązany ustosunkować się do tego wystąpienia lub wniosku na piśmie **w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.**

Informuję przy tym, że treść niniejszego wystąpienia wraz z udzieloną odpowiedzią opublikowana będzie na stronie internetowej Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.